

กาสามปีก

Vitex peduncularis Wall. Ex Schauer

ชื่ออื่น

กาจับหลัก กาสามซีก ตีนนกผู้ มะยาง ห้าชั้น (เชียงใหม่); แคตตีนนก ตีนกา (ภาคกลาง); ตีนนก สมอ ตีนเป็ด สมอหวง (ชลบุรี); ปะถังมิ เปอต่อมะ (กเหรียง - แม่ฮ่องสอน)

ชื่อสามัญ

Malayan teak

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงได้ถึง 30 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม หรือดำ กิ่งอ่อนเป็นสี่เหลี่ยม ใบ ประกอบแบบนิ้วมือ เรียงตรงข้าม มีใบย่อย 3 ใบ ด้านบนเรียบ หรือเป็นร่องตื้น มีขอบเป็นสันชัดเจน ผิวเรียบ หรือมีขนประปราย ใบย่อยรูปขอบขนานถึงรูปรี หรือรูปคล้ายใบหอก ปลาย และโคนเรียวแหลม ขอบเรียบ แผ่นใบหนา ใบย่อยขนาดไม่เท่ากัน ดอก ออกตามง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง เป็นช่อเดี่ยว ๆ หรือเป็นคู่ แตกแขนงเป็นคู่ตรงข้าม หรือเกือบตรงข้ามกัน แต่ละแขนงแตกแขนงย่อย เป็นคู่ ๆ อีก 1 - 3 คู่ ปลายสุดของกิ่งเป็นช่อกระจุก มีใบประดับติดเป็นคู่ตรงจุดที่แตกกิ่ง ร่วงง่าย ดอกมีกลิ่นหอมอ่อน ๆ มีใบประดับย่อยขนาดเล็ก 1 คู่ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนติดกันเป็นรูปกรวย ปลายเป็นแฉกสามเหลี่ยมเล็ก ๆ 5 แฉก แฉกกลางด้านล่างมักใหญ่กว่าแฉกอื่น ๆ เกสรเพศผู้ 4 อัน สั้น 2 อัน ยาว 2 อัน รังไข่มี 3 - 4 ช่อง ผลกลม มีเนื้อหุ้มเมล็ดบาง ๆ เมื่อสุกสีแดง เมล็ดแข็งมาก

การกระจายตัวตามธรรมชาติ

กระจายทั่วไปในพื้นที่ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

การใช้ประโยชน์

งานสมุนไพร เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้าง

ช่วงการออกดอก/สีดอก

ออกดอกช่วงเดือนพฤษภาคม - กุมภาพันธ์ ให้ดอกสีขาวแกมเหลือง